

SIKKERHEDSDATABLAD

Borup Knastelak

SDS i overensstemmelse med EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), Bilag

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

Udgivet dato 10.09.2014

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Borup Knastelak

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Isolering mod gennemslag af harpiks fra knaster

Relevante identificerede anvendelser ES 1
SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbrugere)
PC15 Produkter til behandling af ikke-metaloverflader
ERC2 Formulering af kemiske produkter
ERC8B Udbredt indendørs anvendelse af reaktive stoffer i åbne systemer
ERC8E Udbredt udendørs anvendelse af reaktive stoffer i åbne systemer

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Borup Kemi I/S
Postadresse Bækgårdsvej 53
Postnr. 4140
Poststed Borup
Land Danmark
Telefon 57 56 00 20
Telefax 57 56 00 21
E-mail kontakt@borup-kemi.dk
Web-adresse <http://www.borup-kemi.dk>

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftlinien:+45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til R11
67/548/EEC eller 1999/45/EC
Klassificering i henhold til CLP (EC) Flam. Liq. 2; H225
No 1272/2008 [CLP/GHS]

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensætning på etiketten Ethanol:30 - 60 vægt%
Signalord Fare
Faresætninger H225 Meget brandfarlig væske og damp.

Sikkerhedssætninger	P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. P102 Opbevares utilgængeligt for børn. P210 Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. P233 Hold beholderen tæt lukket. P501 Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer.
Følbare advarsler	Ja

2.3. Andre farer

Generel risikobeskrivelse	Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer. Produktet indeholder lavtkogende væsker, der absorberer dårligt på kulfiltre. Såfremt der anvendes åndedrætsværn, skal dette være luftforsynet
---------------------------	---

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Ethanol	CAS-nr.: 64-17-5 EF-nr.: 200-578-6 Indeksnr.: 603-002-00-5 Synonymer: ethylalkohol	F; R11 Flam. Liq. 2; H225	30 - 60 vægt%
Komponentkommentarer	6) Se endvidere punkt 16.		

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadedomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende. Forbrænding: Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Indånding	Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejrtrækningen. Hold den tilskadedømte under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadedømte varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadedømte i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.
Hudkontakt	Fjern forurenede tøj. Fjern forsigtigt mest muligt produkt fra huden med en klud. Vask huden grundigt med håndvarmt vand og sæbe. Søg læge ved eksem. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.
Øjenkontakt	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 15 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Ved fortsat irritation skal der søges lægehjælp
Indtagelse	Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet. Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Neurotoksiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv.
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Anden information	Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig. Medbring dette sikkerhedsdatablad.
-------------------	--

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr.
Farlige forbrændingsprodukter	Disse er: Carbonoxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse.
Brandslukningsprocedurer	Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.
Anden information	Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Generelle tiltag	Fjern alle antændelseskilder, hvis dette kan gøres sikkert. Ikke antændt lager afkøles med vandtåge. Sørg for tilstrækkelig ventilation.
------------------	--

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Undgå at udlede større mængder koncentreret spild og rester til kloak.
-----------------------------------	--

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Metoder til oprensning	Spild inddæmnes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere.
Oprensning	Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger	Se punkt 13 for bortskaffelse. Se punkt 8 for værnemiddeltype.
-------------------	--

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.
------------	--

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring	Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.
Specielle egenskaber og farer	Opbevares brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske foreskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.
Anden information	Brandklasse I - 2, oplagsenhed max 1 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

Betingelser for sikker opbevaring

Krav til lagerrum og beholdere	Køligt og frostfrit.
--------------------------------	----------------------

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r) Se anvendelse pkt. 1.

Specifikke slutbrugere

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Ethanol	CAS-nr.: 64-17-5	8 t.: 1000 ppm	
	EF-nr.: 200-578-6	8 t.: 1900 mg/m ³	
	Indeksnr.: 603-002-00-5		
	Synonymer: ethylalkohol		

DNEL / PNEC fra komponenter

Komponent	Ethanol
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 114 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 206 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Oral Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 87 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Forbruger Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 950 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 950 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Dermal Eksponering frekvens: Lang sigt (gentages) Type effekt: Systemisk virkning Værdi: 343 mg/kg bw/day
DNEL	Gruppe: Arbejdstager Eksponeringsvej: Indånding Eksponering frekvens: Kort sigt (akut) Type effekt: Lokal effekt Værdi: 1900 mg/m ³
PNEC	Eksponeringsvej: Jord Værdi: 0,63 mg/kg soil dw
PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 2,75 mg/L Bemærkninger: Intermittent releases Water

PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0,79 mg/L Bemærkninger: Marine Water
PNEC	Eksponeringsvej: Vand Værdi: 0,96 mg/L Bemærkninger: Fresh Water

8.2. Eksponeringskontrol

Anbefalede overvågningsprocedurer	Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer.
-----------------------------------	---

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Egnede tekniske kontroller	Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor).
Tekniske foranstaltninger til at forhindre eksponering	Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstrømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruker.

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn	Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn. Åndedrætsværnet skal være luftforsynet, da produktet indeholder lavtkogende væsker som adsorberes dårligt på kulfiltre.
---------------	---

Beskyttelse af hænder

Beskyttelse af hænder	Brug beskyttelseshandsker af butylgummi.
Egnede handsker	Anbefalet: Butylgummi.
Gennembrudstid	> 480 min. (Klasse 6)

Beskyttelse af øjne / ansigt

Øjenværn	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.
----------	--

Beskyttelse af hud

Hudværn (andet end handsker)	Ikke påkrævet.
------------------------------	----------------

Hygiejne / Miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger	Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet. Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.
--------------------------------------	--

Passende miljøforanstaltninger eksponeringskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet	Ingen særlige krav.
Miljømæssige eksponeringskontrol bemærkning	Der findes ikke et eksponerings scenario til dette produkt.

Eksponeringskontrol

Yderligere informationer om eksponeringskontrol og personlige værnemidler	Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor. Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.
---	--

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Flydende
Flammepunkt	Værdi: 12-21 °C
Relativ massefylde	Værdi: = 1,05 g/cm ³
Vandopløselighed	Opløselig

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Kommentarer	Ingen.
-------------	--------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen data.
-------------	-------------

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet	Brandbart. Normalt stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser. Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner	Ingen særlige.
-------------------------------	----------------

10.4. Forhold, der skal undgås

Forhold som skal undgås	Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Undgå statisk elektricitet. Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles.
-------------------------	---

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås	Undgå kontakt med stærke baser. Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler. Undgå kontakt med stærke reduktionsmidler. Undgå kontakt med stærke syrer.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter	Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.
-------------------------------	---

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Ethanol
LD50 oral	Værdi: 10470 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: rat
LD50 dermal	Værdi: > 20000 mL/kg bw Forsøgsdyrsart: rabbit
LC50 indånding	Værdi: 124,7 mg/L air Forsøgsdyrsart: rat Varighed: 4 h

Potentielle akutte virkninger

Indånding	Indånding af dampe kan virke irriterende på de øvre luftveje. Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.
Hudkontakt	Kan virke let irriterende.
Øjenkontakt	Kan fremkalde irritation af øjet.
Indtagelse	Indtagelse kan give ubehag.

Forsinkede virkninger / gentagen eksponering

Generelt	Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.
----------	--

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Toksikologiske data fra indholdsstoffer

Komponent	Ethanol
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 14,2 g/L Testmetode: LC50 Varighed: 96 h
Akut akvatisk, alge	Værdi: ~ 1,96 g/L Testmetode: EC50 Varighed: 96 h
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 5012 mg/L Testmetode: LC50 Varighed: 48 h
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: 97 % Testperiode: 28 days Testmetode: OECD Guideline 301 B
Bioakkumulering	Log Pow = -0,35

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Persistens og nedbrydelighed Er biologisk let nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale Produktet er ikke bioakkumulerbart.

12.4. Mobilitet i jord

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater Blandingen opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger Ingen.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Farligt affald emballage	Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet
Produkt klassificeret som farligt affald	Ja
EAK-kode nr.	EAK: 08 01 11 Maling- og lakaffald indeholdende halogenerede opløsningsmidler eller andre farlige stoffer, Kemikalie affaldsgruppe: H

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer

ADR	1993
RID	1993
IMDG	1993
ICAO/IATA	1993

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	BRANDFARLIG VÆSKE, N.O.S. (Ethanol)
RID	BRANDFARLIG VÆSKE, N.O.S. (Ethanol)
IMDG	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (Ethanol)
ICAO/IATA	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (Ethanol)

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	3
Fare nr.	33
RID	3

IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballagegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

EmS	F-E, S-E
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

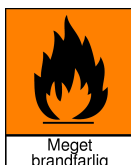
Nationale regler	Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder > 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler. Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om arbejdets udførelse).
Kommentarer	Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er gennemført	Nej
--	-----

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresymbol

R-sætninger	R11 Meget brandfarlig.
S-sætninger	S2 Opbevares utilgængeligt for børn. S46 Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.
MAL-gruppe	331
1993-kodenr.	1-1
Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Liq. 2; H225;
Liste over relevante R-sætninger (punkt 2 og 3).	R11 Meget brandfarlig.
Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3).	H225 Meget brandfarlig væske og damp.
Yderligere oplysninger	Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Vigtigste kilder ved udarbejdelsen af	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af

---

sikkerhedsdatabladet	<p>kodenumre.</p> <p>Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).</p> <p>Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.</p> <p>Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering. Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.</p> <p>Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter.</p> <p>Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.</p> <p>Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.</p> <p>Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.</p> <p>EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).</p> <p>EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.</p> <p>ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.</p>
Version	1
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad	Borup Kemi I/S
Kommentarer	Valideret af mediator A/S.